

BADEM DAL KANSERİ

Pseudomonas amygdali Psallidas and Panagopoulos

1. TANIMI VE YAŞAYIŞI

Pseudomonas amygdali'nin minimum gelişme sıcaklığı 3°C ve maksimum 32°C'dir. Termal ölüm noktası 46°C'dir. Bakteri, kışı badem ağacındaki kanser yaralarında ve yaprak izlerinde geçirmektedir.

2. BELİRTİLERİ, EKONOMİK ÖNEMİ VE YAYILIŞI

Hastalığın en önemli belirtisi, yıllık sürgünlerde, dal ve gövdede oluşan kahverengi kanser yaralarıdır. Ağaçlar erken ilkbaharda henüz dormant dönemde iken, yaprak izlerinin bulunduğu kabuk kısmında zamanla uzunlamasına bir çatlaktan odun kısmına doğru yayılan şişkinlikler oluşur. Enfekteli kabuk dokusu parça parça yarılr ve kanserler açılır (**Şekil 100**). Bu oluşan kanserlerin kenarları kahverengi, kabarık, şişkin ve 0.5-2 cm uzunluğundadır. Gözler etrafında yayılan kanser yaraları ise gözlerin ölmesine ve ürün azalmasına neden olurlar. Bu kanser yaraları yıldan yıla büyürler. Hastalığa yakalanmış ağaçlarda gelişme ve yaprak durumu zayıflar, ağaç zamanla kurur.

Hastalık enfekteli üretim materyalleri ve hasatta kullanılan sırıklarla yayılır.

Şekil 100. Badem dal kanseri'nin badem dallarında meydana getirdiği kanser yaraları.

3. KONUKÇULARI

Hastalığın konukçusu sadece badem çeşitleridir.

4. MÜCADELESİ

4.1. Kültürel Önlemler

- Aşı kalemlerinin ve aşı aletlerinin temiz olması gereklidir.

-
- Kanserle bulaşık bahçelerde budama işlemi ağustos-eylül aylarında yapılmalıdır. Budama aletleri sık sık %3'lük lizol eriyiğine veya % 10'luk sodyum hipokloride batırılmalıdır. Budama artıkları hemen yakılmalıdır.
  - Kanserle bulaşık bahçelerde hasat sırıkla değil elle yapılmalıdır.
  - Budama yerlerine %5'lik göztaş eriyiği sürülmeli, göztaş kuruduktan sonra da aşu macunu ile kapatılmalıdır.
  - Yeni bahçe tesis ederken hastalığa dayanıklı badem çeşitleri dikilmelidir.

4.2. Kimyasal Mücadele

4.2.1. İlaçlama zamanı

- 1. ilaçlama:** Sonbaharda yapraklar %75 oranında dökülünce,
- 2. ilaçlama:** İlbaharda çiçek tomurcuklarının patladığı ve kırmızı uçların görüldüğü pembe dönemde yapılır.

4.2.2. Kullanılacak ilaçlar ve dozları

Bakanlık tarafından yayınlanan Bitki Koruma Ürünleri kitabında tavsiye edilen bitki koruma ürünleri ve dozları kullanılır.

4.2.3. Kullanılacak alet ve makineler

Yüksek tazyikli bahçe pülverizatörü kullanılır.

4.2.4. İlaçlama tekniği

Ağacın her tarafının iyice ilaçlanmasına özen gösterilmelidir.